

**Inny Trans-Atlantyk. Sztuka kinetyczna i op-art
w Europie Wschodniej i Ameryce Łacińskiej w latach 50. – 70.**

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie: 17 listopada 2017 – 11 lutego 2018

Muzeum Sztuki Współczesnej Garaż w Moskwie: 17 marca – 9 maja 2018

SESC, São Paulo: 25 lipca – 30 września 2018

Wystawa *Inny Trans-Atlantyk. Sztuka kinetyczna i op-art w Europie Wschodniej i Ameryce Łacińskiej w latach 50. – 70.* przygląda się krótkiemu, ale historycznie znaczącemu momentowi w okresie powojennym. Od późnych lat 50. do połowy lat 70. XX wieku, artyści Europy Wschodniej oraz Ameryki Łacińskiej ulegli wspólnemu entuzjazmowi wobec sztuki kinetycznej i op-artu. Stanowiło to rodzaj alternatywy i wyzwania dla północnoatlantyckiego mainstreamu: osi łączącej główne ośrodki artystyczne w Paryżu, Londynie oraz Nowym Jorku i wytwarzane przez nie kolejne trendy od abstrakcyjnego ekspresjonizmu, przez pop-art, minimalizm, aż po konceptualizm. W tym samym czasie, w cieniu tych mód zaczęły pojawiać się alternatywne osie łączące Warszawę, Budapeszt, Zagrzeb, Bukareszt, Moskwę, Buenos Aires, Caracas, Rio de Janeiro i São Paulo. Były to sieci praktyk artystycznych poświęcone zupełnie odmiennym zagadnieniom estetycznym i sytuujące się wobec wspólnego doświadczenia politycznych totalitaryzmów.

Rozkwitające tam sztuka kinetyczna i op-art to znak fascynacji ruchem – jego efektami, estetyką, dynamicznymi możliwościami tworzenia nowych, interaktywnych relacji z publicznością. Ruchome realizacje, tworzone często w pluridyscyplinarnych zespołach łączących artystów, naukowców i inżynierów, bardziej niż mistrzowskimi, kompletnymi i gotowymi obiektami przedstawianymi publiczności do podziwiania, były dla swoich odbiorców – zarówno w muzeach, jak i w przestrzeni publicznej – rodzajem otwartej propozycji. Zdecentrowane, nieosadzone i ciągle zmieniające swoje parametry stanowiły rodzaj eksperymentu artystycznego z szerokimi konotacjami utopii społecznej i politycznej. Sztuka kinetyczna i op-art tworzone przez artystów w Europie Wschodniej i Ameryce Łacińskiej w tym specyficznym okresie wyrażały z jednej strony świat chwiejnej równowagi, z drugiej zaś, przez fascynację nauką, nowymi technologiami i cybernetyką – rozbudzały nadzieje na przyszłość.

Na wystawie zaprezentowane zostaną prace ponad trzydziestu artystów i grup artystycznych z obu stron Atlantyku, będące znakiem wspólnych zainteresowań i intuicji. Ważnym elementem wystawy będą również unikatowe materiały archiwalne. Ekspozycji towarzyszy publikacja w języku angielskim zbierająca teksty wygłoszone w ramach międzynarodowej konferencji *Inny Transatlantyk. Sztuka kinetyczna i op-art w Europie Wschodniej i Ameryce Łacińskiej* zorganizowanej w Warszawie w 2016 roku.

Artyści:

Władimir Akulinin, Vojin Bakić, Martha Boto, Feliza Bursztyn, Lygia Clark, Carlos Cruz-Diez, Milan Dobeš, Grupa Dwiżenije, Wojciech Fangor, Constantin Flondor, Vladimir Galkin, Oskar Hansen, Francisco Infante, Jerzy Jarnuszkiewicz, Julije Knifer, Wiaczesław Kolejcuk, Gyula Košice, Grzegorz Kowalski, Vlado Kristl, Julio Le Parc, Almir da Silva Mavignier, Grupa Mir, Vera Molnar, Lev Nussberg, Hélio Oiticica, Abraham Palatnik, Andrzej Pawłowski, Grupa Prometeusz, Ivan Picelj, Ludmiła Popiel, Wieńczysław Richter, Jerzy Rosołowicz, Mira Schendel, Nicholas Schöffner, Grupa Sigma, Jesus Rafael Soto, Aleksandr Srnec, Henryk Stażewski, Zdeněk Sýkora, Victor Vasarely, Magdalena Więcek, Ryszard Winiarski.

Współorganizatorzy wystawy: Muzeum Sztuki Współczesnej Garaż w Moskwie; SESC São Paulo
Partnerzy wystawy: Instytut Adama Mickiewicza, Monoskop, Galeria Nara Roesler

KOLOFON

Zespół kuratorski:

Marta Dziewańska, Dieter Roelstraete, Abigail Winograd

Produkcja i research:

Szymon Żydek

Współpraca:

Snejana Krasteva, Sasha Obukhova, Alina Serban

Architektura wystawy:

Marcin Kwietowicz, Magdalena Romanowska

Projekt konstrukcyjny:

Daniel Przybyłek

Identyfikacja wizualna wystawy:

Jakub de Barbaro (teksty), Paweł Olszczyński (witryny), noviki (projekty outdoorowe)

Projekt plakatu:

Ludovic Balland Typography Cabinet

Teksty prezentujące sylwetki artystów:

Magdalena Roszkowska

Tłumaczenia na język angielski:

Agnes Monod-Gayraud

Realizacja architektury:

Studio Alena Trafimava

Realizacja wystawy:

Jakub Antosz, Marek Franczak, Piotr Frysztak, Szymon Ignatowicz, Jan Jurkiewicz, Paweł Sobczak, Marcin Szubiak, Michał Ziętek

Współpraca:

Sylwia Borowska, Magdalena Drągowska, Anna Gajek, Martyna Gart, Anna Tryc-Bromley, Daniel Woźniak, Meagan Down, Wiktor Kazimierczak, Michał Koźurno, Agnieszka Kosela, Mateusz Maleszewski, Marta Maliszewska, Marta Skowrońska-Markiewicz, Bartosz Stawiarski, Marta Styczeń, Kacha Szaniawska, Katia Szczeka, Michał Szymko, Joanna Turek, Iga Winczakiewicz, Katarzyna Witt, Daniel Woźniak